

INTELLEKTUAL TIZIMLARI MAQSADI, FUNKTSIYALARI VA USLUBIYATI

- Intellekt tushunchasi (lot. intellectus) aql, mantiqiy o'ylash qobiliyati, ratsional anglash va o'ylash qobiliyati. Ushbu qonuniyatdan kelib chiqib turli xildagi masalalarni xotirada saqlab qolish orqali maqsadli foydalanish va bilimni qabul qilish. Bu intellektual sifatlar tufayli miya faoliyati ko'plab turdagi masalalarni yechishi mumkin, bundan tashqari bir masaladan boshqa maslaga o'tish jarayonida osonligicha qayta ishlashi mumkin.
- Sun'iy intellekt (SI) yarim chorak asr davomida fan sifatida o'rganilmoqda. Birinchi intellektual tizim sifatida nomoyon bo'lgan tizim bu "Mantiqiy Nazariyotchi" ya'ni ta'riflarni isbotlash va hisoblarni ifoda etish uchun ishlatilgan.
- Bu ishlarning ko'rgazmasi birinchi marta 1956 yil 9 avgust kuni bo'lib o'tgan.
- Dasturni tuzishda taniqli olimlar ishtirok etgan, ular: A.Nyuell, A.Tyuring, K.Shenon, Dj.Lou, G.Saymon, va boshqalar.

- Sun'iy idrok haqida «Sun'iy» so'zining ma'nosi ayon: u kelib chiqishiga ko'ra tabiiy bo'lmagan narsani, ya'ni, inson qo'li bilan yaratilgan narsalarni nazarda tutadi. «Intellect» so'zini esa bundayin oson ta'riflashning imkoni yo'q. Lug'atlarda uning ma'nosi juda xilma-xil beriladi. Masalan, intellektni «qaror qabul qila olish qobiliyati», «anglash qobiliyati» kabi qisqa va lo'nda ta'riflaridan tashqari, «bilish, idrok qilish va tahlil asosida, hamda, yig'ilgan tajriba hamda ko'nikmalar vositasida yangi vaziyatlarga moslasha olish» kabi uzundan uzoq ta'riflari ham bor. Ilmiy atama holidagi «sun'iy intellekt» tushunchasi esa ilk bora 1956 yilda, Stenford universitetida o'tkazilgan ilmiy anjumanda inglizcha «artificial intelligence» (AI) tarzida ilmfanga taklif qilingan edi. Shundan buyon mazkur tushuncha ilmiy jamoatchilik orasida mustahkam o'rnashib qoldi.

- Sun`iy idrok amaliyotda qo`llana boshlanganidan beri, u odamlar bilan so`zlashishni, kompaniyada ishlashni, musiqa bastalashni, hattoki, maqola yozishni ham o`rgandi. Ayrim mutaxassislar ushbu texnologiyaning salbiy jihatlari haqida so`zlasa, boshqalari esa insoniyatning eng yirik kashfiyotlari qatoriga sun`iy idrokni ham qo`shib bo`lgan. Barcha muhokamalar ana shu texnologiya shiddat bilan rivojlanayotgan bir davrda yuz bermoqda. Business Insider nashri insoniyat sun`iy idrok bilan hamnafas yashashga o`tishdan avval, bir nechta savollarga javob berish kerakligini eslatib o`tdi. Texnologiya ijodkorlari va tadqiqotchilarni bir savol o`ylantirmoqda: shu turdagi idrokka ega jismda axloq bo`ladimi?! Mestsia kolleji professori va mindfulmarketing.Org portali asoschisi doktor devid hegenbuxning fikricha, texnologiya axloq tushunchasiga ega bo`lishi mumkin, ammo buning uchun katta mehnat qilinishi lozim.

• E'TIBORINGIZ
UCHUN RAXMAT